

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

19 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ**

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітня програма «Практична соціальна психологія»

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробники: Гейко Світлана Миколаївна, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, канд. філос. наук, доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформулювати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С4 Психологія
Освітня програма	Практична соціальна психологія
Факультет/ННІ	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Самостійна робота	30 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Філософія» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК11 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК2 — Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК11 — Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

ПРН10 — Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей

співрозмовника.

ПРН15 — Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Історія світової філософії												
Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Стародавня філософія	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Німецька класична філософія	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Некласична філософія XIX-XXI ст.	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Українська філософія	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	14	0	0	14	0	28	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Онтологія. Гносеологія												
Тема 1. Онтологія. Філософське вчення про буття	2	-	-	2	5	9	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології	2	-	-	2	5	9	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Гносеологія. Філософська теорія пізнання	2	-	-	2	5	9	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Логіка. Основи формального мислення	2	-	-	2	5	9	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	8	0	0	8	20	36	-	-	-	-	-	-
Модуль 3. Філософія людини												
Тема 1. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2	-	-	2	2.5	6.5	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 2. Філософська антропологія Особистість як предмет дослідження	2	-	-	2	2.5	6.5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Аксиологія: цінність буття та буття людини	2	-	-	2	2.5	6.5	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Філософія моралі	2	-	-	2	2.5	6.5	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 3	8	0	0	8	10	26	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	30	90	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2
2	Тема 2. Стародавня філософія	2
3	Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2
4	Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва	2
5	Тема 5. Німецька класична філософія	2
6	Тема 6. Некласична філософія XIX-XXI ст.	2
7	Тема 7. Українська філософія	2
8	Тема 8. Онтологія. Філософське вчення про буття	2
9	Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології	2
10	Тема 10. Гносеологія. Філософська теорія пізнання	2
11	Тема 11. Логіка. Основи формального мислення	2
12	Тема 12. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2
13	Тема 13. Філософська антропологія Особистість як предмет дослідження	2
14	Тема 14. Аксиологія: цінність буття та буття людини	2
15	Тема 15. Філософія моралі	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2
2	Стародавня філософія	2
3	Філософія Середньовіччя та Відродження	2
4	Філософія Нового часу та Просвітництва	2
5	Німецька класична філософія	2
6	Некласична філософія XIX-XXI ст.	2
7	Українська філософія	2
8	Онтологія. Філософське вчення про буття	2
9	Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології	2
10	Гносеологія. Філософська теорія пізнання	2
11	Логіка. Основи формального мислення	2
12	Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2
13	Філософська антропологія Особистість як предмет дослідження	2
14	Аксіологія: цінність буття та буття людини	2
15	Філософія моралі	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Що означає "існувати" і якою є природа реальності, з якою працює психолог? Як ми пізнаємо іншу людину та самого себе, і чи можемо ми досягнути "об'єктивну істину"?	20
2	Екзистенційні виміри людини у філософії та психотерапії	10
Всього годин		30

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне опитування
- Тестування
- Есе або реферат

- Поточне оцінювання
- Модульний контроль

Методи навчання:

- Лекція з елементами дискусії
- Обговорення філософських проблем у малих групах
- Аналіз філософських текстів та їх інтерпретація
- Самостійна робота з аналізом філософських джерел

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Історія світової філософії		
Практична робота. Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	ПРН 10, ПРН 15. Знати основні етапи розвитку світової філософії, її вплив на формування сучасних психологічних концепцій. Вміти аналізувати історичні джерела та формулювати логічні висновки щодо ролі філософії у становленні психології. Вивчати історичні підходи до розуміння людської природи та їхній вплив на сучасну психологію.	10
Практична робота. Антична філософія		10
Практична робота. Філософія Середньовіччя та Відродження		10
Практична робота. Філософія Нового часу та Просвітництва		10
Практична робота. Німецька класична філософія		10
Практична робота. Некласична філософія XIX-XXI ст.		10
Практична робота. Українська філософія		10
Модульна контрольна. Тест		30
Всього за модулем 1		100

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 2. Онтологія. Гносеологія		
Самостійна робота. Вчення про буття для психологів: Що означає 'існувати' і якою є природа реальності, з якою працює психолог? (Теорія пізнання)	ПРН 10, ПРН 15. Знати основні поняття онтології та гносеології, їхню роль у формуванні психологічних теорій. Вміти застосовувати філософські концепції буття та пізнання для аналізу людської поведінки та психічних процесів. Вивчати, як філософські підходи до реальності та пізнання впливають на сучасні психологічні дослідження.	15
Самостійна робота. Як ми пізнаємо іншу людину та самого себе, і чи можемо ми досягнути 'об'єктивну істину'?		15
Практична робота. Онтологія. Філософське вчення про буття		10
Практична робота. Свідомість як фундаментальна категорія філософії та психології		10
Практична робота. Гносеологія. Філософська теорія пізнання		10
Практична робота. Логіка. Основи формального мислення		10
Модульна контрольна. Тест		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Філософія людини		
Самостійна робота. Екзистенційні виміри людини у філософії та психотерапії	ПРН 10, ПРН 15. Знати основні екзистенційні концепції людської природи та їхній вплив на психологію. Вміти аналізувати філософські уявлення про сутність людини та застосовувати їх у психотерапевтичній практиці. Вивчати різні підходи до розуміння людської свободи, відповідальності та сенсу життя.	30
Практична робота. Соціальна філософія. Основні підходи до розуміння суспільства		10
Практична робота. Філософська антропологія. Людина як предмет дослідження		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Аксиологія. Цінність буття та буття людини		10
Практична робота. Філософія моралі		10
Модульна контрольна. Тест		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбуваєт
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5674>);

-конспекти лекцій та їх презентації (в електронном у вигляді);

-Петрушенко В. Л. Філософія : підручник / 4-те вид., випр. і доп. Львів : Магнолія, 2020. 504 с.;

-Гейко С.М., Лаута О.Д., Методичні вказівки з вивчення курсу «Філософія» для студентів гуманітарно-педагогічного факультету. – К., 2023.;

-Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2021. 575 с.;

-Культенко В. П. Філософія: навчальний посібник. / Культенко Валентина Павлівна. Київ. 2024. 162 с.;

Рекомендовані джерела інформації

1. Гейко С.М., Лаута О.Д., Методичні вказівки з вивчення курсу «Філософія» для студентів гуманітарно-педагогічного факультету. – К., 2023.
2. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. 580 с
3. Філософія. Світ людини. Курс лекцій : навч. посіб. Київ : Либідь, 2023. 429 с.